

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

NIMROD 25 EC

A készítmény neve: Nimrod 25 EC

A hatóanyag neve: bupirimát

Kémiai neve: 5-butil-2-(etilamino)-6-metil-4-pirimidimil-dimetilszulfamát

Összegképlet: $C_{13}H_{24}N_4O_3S$

Kódszám: R-10828.G (730206)

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: gombaölő szer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó cég neve: **Makhteshim Chemical Works Ltd.**

Cím: P.O.B. 60, Beer Sheva 84 100, Izrael

Vészhelyzeti telefon: 972 3-6106666

Fax: 972 8 6296848-(364)

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.

Telefon: (36) 1 439-2000

Fax: (36) 1 439-2009

E-mai:mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464
éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása: A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

2.2. Címkézési elemek:

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

EK-veszélyjelek: XnÁrtalmas, N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

R 38 Bőrizgató hatású

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad

S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/-arcvédőt kell viselni

S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni /Biztonsági adatlap

S 62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

2.3. Egyéb veszélyek:

Fizikai és kémiai veszély: Tűzveszélyes

Egészségkárosító veszély Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat. Bőrizgató hatású.

Környezetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztatás az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Bupirimát CAS szám: 41483-43-6 EU szám: 255-391-2	250 g/l	DSD:N;R 51/53 CLP:Skin Sens. 1 H317; Aquatic Chronic 2 H411
Petróleum könnyű ásványolaj párlat (C ₉ – C ₁₆) CAS szám: 64742-47-8 EU szám: 265-149-8 Index-szám:649-422-00-2	100 g/l	DSD:Xn, R 65 CLP:Asp. Tox. 1 H304
n-Butanol CAS szám: 71-36-3 EU szám: 200-751-6 Index-szám:603-004-00-6	300 g/l	DSD:Xn, Xi;R10,R22,R67, R37/38 R41 CLP:Flam. Liq. 3 H226;Acute Tox. 4 H302;STOT SE 3 H335;Skin Irrit. 2 H315;Eye Dam. 1 H318;STOT SE 3 H336
Solvesso 150 petróleum, aromás szénhidrogének keveréke CAS szám: 64742-94-5 EU szám: 265-198-5 Index-szám:649-424-00-3	kb. 200 g/l	DSD:Xn, R 65 CLP:Asp. Tox. 1 H304
CaABS/n-butanol	<30 g/l	DSD:Xn, Xi;R10,R22,R67, R37/38 R41 CLP:Flam. Liq. 3 H226;Acute Tox. 4 H302;STOT SE 3 H335;Skin Irrit. 2 H315;Eye Dam. 1 H318;STOT SE 3 H336

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel, R- és H-mondat, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

Az R- és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.
Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálatlal.

Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomban és melegen kell tartani. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat levétele után a bőrt azonnal folyóvízzel le kell öblíteni, és szappannal lemosni. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Azonnal forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Ne hánytassunk a sérültet. Öblítsük ki a szájüreget. Azonnal forduljunk orvoshoz!

4.2. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvosnak: Elsősegélynyújtás, tüneti kezelés, aktív szén alkalmazása.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Éghető folyadék, tűzveszélyességi osztály: B

5.1. Megfelelő oltóanyag: kis tűz esetén: oltóhab, oltópor, széndioxid
nagy tűz esetén: vízpermet, vízköd, alkoholálló hab

Az oltást védett helyről végezzük. A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtjük össze, és a hatósági előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és kén-oxidok, irritáló és mérgező gázok

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Személyekre vonatkozó óvintézkedések:

Légzésvédelem: nagy mennyiség kiömlése esetén szükséges

Kézvédelem: védőkesztyű

Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc

Testvédelem: védőruha

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Szállítsuk az anyagot és a göngyöleget – a nemzeti és a regionális előírásoknak megfelelően – a veszélyes anyagok gyűjtőhelyére. Ha a termék érintkezett a felszíni vizekkel, értesítsük az illetékes hatóságot.

A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai:

- Kis mennyiségű terméket folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, tőzeg, fűrészpor, diatomaföld) kell befedni, felitatni, és megfelelő tartályokba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. A helyi előírásoknak megfelelően meg kell semmisíttetni. Használjunk megfelelő eszközöket, hogy elkerüljük a környezeti szennyeződést.
- Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén gyűjtünk össze a lehető legtöbbet a kifolyt anyagból. A kiömlött mennyiséget árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény gőzeinek/permetének belélegzését, szembejutását és bőrre kerülését. A tárolóedényeket óvatosan kell nyitni és kezelni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: Eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, száraz, hűvös, jól szellőző helyen, sugárzó hőtől, gyújtóforrástól védve, élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől, takarmánytól elkülönítve kell tárolni. Fagytól óvjuk.

A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet!

A tárolóedényzet anyaga lehet koextrudált polietilén, vagy fém. PE/EV(EVOH)

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): gombaölő hatású növényvédő szer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: Solvesso 150: TLV(USA) nincs, OEL: 50 ppm

Bupirimát: TWA (8 óra): 10 mg/m³

n-Butanol ÁK: 45 mg/m³ CK: 90 mg/m³
(STEL 15 perc): 50 ppm, 154 mg/m³

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználás munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmet a készítmény ártalmas voltára.

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- A készítmény kijuttatásához, permetezéséhez megfelelő védőfelszereléseket kell biztosítani.
- Biztosítani kell a szemmosó-készüléket és a vészhanyt.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- A munka során használt ruházat mosása külön történjen.
- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szünetei előtt és végeztével alapos kézmosás szükséges.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- A dolgozók viseljenek kémiai anyagoknak ellenálló, lehetőleg antisztatikus védőkesztyűt és csizmát.
- Megfelelő védőruha szükséges.
- Megfelelő védőszemüveg vagy védőálarc használata szükséges.
- A permetezés során a dolgozók viseljenek megfelelően védő légzőkészüléket.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	narancs/borostyán, áttetsző
Szag:	aromás

9.2. Egyéb információk:

pH:	7,22
Forráspont:	128 °C
Sűrűség:	0,92 g/cm ³
Lobbanáspont (zárttéri):	40 °C
Öngyulladás:	340 °C
Robbanási tulajdonságok:	nem robban
Oxidáló tulajdonság:	nem alkalmazható

10. Stabilitás és reakciókészség

- 10.1. Reakciókészség:** Közöséges körülmények között stabil készítmény.
- 10.2. Elkerülendő körülmények:** nyílt láng, erős hőhatás, fagy
- 10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:** nem ismertek
- 10.4. Veszélyes bomlástermékek:** szén-monoxid, szén-dioxid, kén-oxidok, nitrogén-oxidok

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

Akut toxicitás:

orális: LD₅₀ (patkány): > 4000 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (patkány): > 3000 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): 5,3 mg/l/4óra

Bőrirritáció: irritál (nyúl)

Szemirritáció: nem irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: nem szenzibilizál (tengeri malac maximilizációs teszt)

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

Madarak LD₅₀ (fűj): > 5000 mg/ttkg (technikai bupirimát)

Halak LC₅₀ (96 óra) szivárványos pisztráng: 6,2 mg/l

Daphnia LC₅₀ (48 óra): 11,9 mg/l

Alga EbC₅₀ (72 óra): 4,9 mg/l

ErC₅₀ (72 óra): 7,5 mg/l

Méhek kontakt LD₅₀: > 100 µg/méh

orális LD₅₀: 105,8 µg/méh

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradékait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradékait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

- ADR osztály és sorszám: 3, 31.c)
- Veszélyt jelölő szám: 30
- Azonosítószám: 1993
- Veszélyességi bárca száma: 3
- Csomagolási csoport: III

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

Belföldi hajózás:

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

IMDG szerinti tengeri szállítás:

- IMDG osztály: 3.3, tengerszennyező
- IMDG lapszám: 3345
- Csomagolási csoport: III

- EmS (vészhelyzeti tennivalók): 3 - 07

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

Légi szállítás:

- UN/ID szám: 1993

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatára vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. szakaszban szereplő R és H-mondatok:

R 10	Kevésbé tűzveszélyes
R 22	Lenyelve ártalmas
R 37/38	Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat

R 43	Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 51/53	Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 65	Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
R 67	Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak
H226	Tűzveszélyes folyadék és gőz.
H302	Lenyelve ártalmas
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H315	Bőrirritáló hatású.
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki
H318	Súlyos szemkárosodást okoz.
H335	Légúti irritációt okozhat
H336	Álmoságot vagy szédülést okozhat
H411	Mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó károsodást okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Aquatic Chronic: hosszútávú veszélyt jelent a vízi környezetre.

Acute tox.: Akut toxicitás

Skin. Irrit.: Bőr irritáció

STOT SE: Célszervi toxicitás Egyszeri expozíció

Eye Dam.:Szem károsodás

Flam. Liq.: Tűzveszélyes folyadék

Asp. Tox.:Aspirációs veszély

A biztonsági adatlap a gyártó R-10828.DPD.NPF számú/6.verzió/, (készült: 29/8/2011) adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Készült, 2012.február 2.